

Mesijansko Biblijska Studija - 029

VREMENA PAGANA

Dr. Arnold G. Fruchtenbaum

PREVOD NA SRPSKI JEZIK

VREMENA PAGANA

MBS 029

Dr. Arnold G. Fruchtenbaum

I padaće od oštrice mača i odvođiće ih kao roblje po svim narodima. I Jerusalim će gaziti pagani sve dok se ne ispune vremena pagana

(Luka 21:24)

UVOD

Područje uvodnog materijala koji je potreban za razumevanje proroštava uključuje i razumevanje prirode i smjera u kojem se kreću Vremena pagana.

Definicija termina „Vremena pagana“ može se sakupiti iz Luke 21:24: ***I padaće od oštrice mača i odvođiće ih kao roblje po svim narodima. I Jerusalim će gaziti pagani sve dok se ne ispune vremena pagana.***

Vremena pagana najbolje je definisati kao dugi period vremena sve tamo od Vavilonskog Imperija pa do Drugog dolaska Mesije, tokom kojeg će pagani imati dominaciju nad gradom Jerusalimom. Ovo ne isključuje privremenu jevrejsku kontrolu nad gradom, ali svaka takva jevrejska kontrola biće samo privremena sve dok Mesija ne dođe po Drugi put. Takvu privremenu kontrolu Jevreji su ostvarili tokom perioda Makabejaca (164-63 pre Hrista), tokom Prvog jevrejskog ustanka protiv Rima (66-70 nove ere), tokom Drugog jevrejskog ustanka protiv Rima, poznatog i kao Bar Kohbin ustanak (132-135 nove ere), kao i od 1967 kao direktnu posledicu Šestodnevnog rata. I ovo poslednje, naravno, samo je privremeno, jer će pagani gaziti Jerusalimom na barem još 3 i po godine (Otkrivenje 11:1-2). Svako jevrejsko ovladavanje gradom Jerusalimom pre Drugog dolaska Mesije treba posmatrati kao privremeno i razumeti da nijedno takvo preuzimanje ne znači da su Vremena pagana završila. Vremena pagana mogu da se završe samo onda kada pagani više ne budu mogli da gaze Jerusalimom.

Stari grad Jerusalim je biblijski Jerusalim. Ali, zato što većinu stanovništva u Starom gradu čine arapi, Jerusalim i dalje gaze pagani. Jevrejima nije bilo dozvoljeno da žive u jevrejskim četvrtima Starog grada od 1948, kada je taj deo kontrolisao Jordan, pa sve do Šestodnevnog rata. Otada, jevrejske četvrti su ponovno sagrađene i Jevreji sada žive u njima, ali većina Starog grada i dalje je u rukama arapa. Arapi imaju religioznu kontrolu nad područjem Hramske građevine. Tako da ne bi bilo ispravno da pokušavamo objasniti kako preuzimanje Starog grada iz 1967 godine označava novu fazu i da tako zaključimo da su Vremena pagana završila.

Četiri glavna odlomka koja govore o Vremenima pagana jasno naglašavaju činjenicu da će Vremena pagana završiti iznenada, sa Drugim dolaskom Ješue (Isusa) Mesije. Neće biti postepenog nestajanja sadašnje faze, već iznenadni prekid, jednom i zauvek.

Da bismo razumeli smer kretanja Vremena pagana potrebno je da proučimo četiri odlomka i da ih potom međusobno povežemo i isprepletemo. Radi se o sledećim odlomcima: Danilo 2:31-45; Danilo 7:1-28; Otkrivenje 13:1-10; i Otkrivenje 17:7-14. Ovi odlomci međusobno se nadograđuju i šire.

I. DANILO 2:31-45

A. Temeljni sadržaj Navuhodonosorovog sna: Danilo 2:31-35

Ti si, kralju, imao viđenje: i gle, jedan golem kip. Taj je veliki kip, koji beše iznimnoga sjaja, stajao pred tobom; a izgled njegov beše strašan. Tomu kipu glava beše od čistoga zlata, prsa njegova i mišice njegove od srebra, njegova utroba i bedra njegova od bronzne, noge mu od gvožđa, a stopala mu delom od gvožđa a delom od gline.

Nakon opšteg opisa strahotnog i veličanstvenog kipa, u stihu 31, Danilo opisuje sastavnice kipa u stihovima 32-33. Za kip nam je rečeno da je imao glavu od zlata, prsa i mišice njegove su od srebra, njegova utroba i bedra od bronzne, noge mu od gvožđa, a stopala mu delom od gvožđa a delom od gline.

Dve stvari treba primetiti u vezi sa navedenim metalima. Prvo, oni rastu u snazi i to tako da postepeno rastu u snazi dok se opis kreće od vrha prema dnu: srebro je snažnije od zlata, a bronza je snažnija od srebra, a gvožđe je snažnije od bronzne. Drugo, njihova vrednost opada, jer zlato je vrednije od srebra, srebro je vrednije od bronzne, a bronza je vrednija od gvožđa. Ispunjenje će se dogoditi u opadanju karaktera autoriteta i vlasti. Vavilon je bio apsolutistička monarhija sa monarhom koji je bio iznad zakona. U Medo Persijskom imperiju monarh nije bio iznad zakona; on nije imao autoritet da izmeni svoje sopstvene ukaze i naredbe. Helenistički kraljevi nisu posedovali dinastijska ili kraljevska prava nasleđene vlasti; oni su vladali snagom svojih osvajanja i ličnih darova. Imperijalni Rim bio je republika koja je degenerisala u vladavinu rulje; Rim je vladao silom koja je srasla sa imperijalnim oblikom vlasti. Unatoč tome postojaće i jedan rast i napredovanje u snazi ovih imperija kako budu smenjivali jedan drugog.

Daljnji detalji ovog kipa dati su nam u stihovima 34-35a: ***Ti si nastavio posmatrati dok se odjednom, a da rukama nije bio ni taknut, ne odvali kamen i udari u kip, u njegova stopala od gvožđa i gline, i smrska ih. Tako se ujedanput smrskaše gvožđe, gline, bronza, srebro i zlato, i postadoše kao pleva s gumna u leto.***

Posmatrani kip uništen je **kamenom** koji je udario kip **u njegova stopala**. Poreklo ovog Kamena je **da rukama nije bio ni taknut**, a time nam je naglašeno Njegovo Božansko poreklo.

Uništenje kipa opisano je u stihu 35b: ***i odnese ih vetar, i nijednome od njih ne nađe se trag. A kamen koji beše udario u kip postade velika gora i ispuni svu zemlju.***

Danilo beleži da je ***kamen postao*** velika ***gora*** koja je ispunila čitavu zemlju.

B. Tumačenje Navuhodonosorovog sna: Danilo 2:36-45

Prvo imamo Danilovu objavu tumačenja u stihu 36: ***Ovo beše san, a pred kraljem ćemo reći i značenje njegovo.***

Prvi paganski imperij opisan je u stihovima 37-38: ***Ti si, kralju, kralj nad kraljevima, jer Bog nebeski tebi dade kraljevstvo i silu, snagu i slavu. I gde god boravili sinovi ljudski, zveri poljske ili ptice nebeske, on ih je predao tebi u ruke i postavio te gospodarom nad svima njima. Ti si ona glava od zlata.***

Danilo tumači značenje ***glave od zlata*** i kaže Navuhodonosoru da je on ta glava, kao poglavar nad Vavilonskim imperijem. Sa ovim imperijem počimaju Vremena pagana, u trenutku kada Navuhodonosor uništi Jerusalim i Salomonov Hram u godini 586. pre Hrista. Stoga je Vavilon prvo od četiri imperije koje će dominirati nad Jerusalimom. Ono što je stvarno dato Navuhodonosoru uključuje celokupnu naseljenu zemlju, ali on nije odabrao da praktično primeni datu mu vlast. Ova činjenica nam je potvrđena od strane Jeremije 27:5-8 i od Jezekilja 26:7-14.

Drugi paganski imperij objašnjen je u stihu 39a: ***Ali će posle tebe ustati drugo kraljevstvo, slabije od tvogega.***

Dve ***ruke od srebra***, sjedinjene u grudima od srebra, predstavljaju dve nacije, Medejce i Persijance, koji su uspostavili Medo-Persijsko Carstvo. Za ovo ***kraljevstvo*** je objavljeno da će biti ***slabije*** od Vavilonskog Imperija. Nedostajace mu unutarnjeg jedinstva kojeg je imao Vavilon, zato što se Medijci i Persijanci, iako ujedinjeni, nikada nisu stopili u jedan narod, a vlast nije iznad pogrešaka i nedostataka zakona.

Treće Carstvo Pagana opisano je u stihu 39b: ***pa sledeće, treće kraljevstvo, od bronz, koje će gospodariti svom zemljom.***

Medo-Persijsko Carstvo nasledila je Grčka ili Helenističko Carstvo koje nam je simboličko prikazano kao ***utroba i bedra od bronz***, jer je treće Carstvo Pagana teritorijalno obuhvatilo istok i zapad. Dva bedra možda predstavljaju i Siriju i Egipat, koji izrastaju iz Helenističkog Imperija i imaju kontrolu nad jevrejskom teritorijom i nad Jerusalimom. Ta kontrola pripadala je i Vavilonu, ali za razliku od Vavilona, ovaj imperij je izabrao da vrši dominaciju i kontrolu nad jevrejskom teritorijom i nad Jerusalimom.

Ostatak kipa predstavlja Četrvti paganski Imperij koji prolazi kroz nekoliko stadija, a tri takve faze ili stadija predstavljene su u stihovima 42-43: ***Prsti stopalā bejahu pak delom od gvožđa a delom od gline, kraljevstvo će biti delom jako a delom krhko. A to što si video gvožđe pomešano s kalnom glinom, oni će se***

pomešati sa semenom ljudskim, ali neće prionuti jedan uz drugoga, kao što se ni gvožđe ne može smešati s glinom.

Ovaj deo kipa se sastoji od **gvožđa** i **gline**. Delovi ove deseterostruke postavke biće snažni, dok će drugi delovi iste ove postavke biti krta i slabi. Ovaj nedostatak kohezije posebno je jasno vidljiv u **prstima stopala**. Jedinstvo je nemoguće i zbog toga nastaje podela na deset, jer različiti elementi neće da srastu zajedno. Četvrti paganski Imperij različit je i jedinstven u odnosu na sve ostale. Taj Imperij podčinjava i gazi pod sobom sve šta mu je prethodilo. Upravo je ovaj Četvrti paganski Imperij posebno naglašen u tekstu koji govori o Vremenima pagana.

Peti Imperij opisan je u stihovima 44-45: ***I u dane tih kraljeva Bog nebeski podignuće kraljevstvo koje nikada neće propasti, i to kraljevstvo neće se ostaviti drugome puku; ono će satrti i uništiti sva ona kraljevstva, a samo će stajati doveka. Kao što si video da se od gore odvalio kamen, a da rukama nije bio ni taknut, te je smrskao gvožđe, bronzu, glinu, srebro i zlato, veliki Bog obznanio je kralju što se ima dogoditi posle ovoga. Dakle, san je istinit, a značenje njegovo pouzdano.***

Peti Imperij neće biti paganski, nego Jevrejski. Dve stvari su ovde snažno istaknute, a njihova upotreba dosledno prati upotrebu u drugim tekstovima. Kada god se reč **kamen** koristi simbolično, uvek je ta reč simbol za Drugu Osobu Trojstva, za Boga Sina, za Gospoda Isusa, za Mesiju Izraela. Kada god se reč **gora, planina**, koristi simbolično, uvek je reč simbol za **kralja, kraljevstvo** ili za **tron**. Stoga, po završetku Četvrtog paganskog Imperija, Bog će uspostaviti Svoje Kraljevstvo. Kraljevstvo će biti uspostavljeno tokom deseterostruke podele (stih 44a), a to će za posledicu imati kraj dominacije svih drugih kraljevstava (stih 44b). Na kraju, kip paganske dominacije biće smrvljen Drugim Dolaskom Mesije.

Jednom kada paganska dominacija bude smrvljena u prah ovim Mesijanskim Kamenom, Kraljevstvo Božije biće uspostavljeno istim tim Kamenom.

C. Zaključak

Zaključićemo ovaj prvi odlomak o Vremenima Pagana tako što ćemo reći da se radi o periodu vremena kada će četiri Paganska imperija slediti jedno za drugim, sve do uspostave Četvrtog Imperija koje će prolaziti kroz više različitih faza ili stadija. Na kraju svega toga to će poslužiti Bogu da uspostavi Svoje Kraljevstvo. I dok paganski imperiji imaju svoje ljudsko poreklo, Kraljevstvo Kamena imaće Božansko poreklo. I dok su svi paganski imperiji samo privremeni, Božije Kraljevstvo je večno.

Ovo možemo prikazati u vidu šeme koja sledi:

1. Prvi Paganski Imperij, Vavilonski Imperij
2. Drugi Paganski Imperij, Medo-Persijski Imperij
3. Treći Paganski Imperij, Helenistički Imperij
4. Četvrti Paganski Imperij a. Faza Jedinstva b. Faza Imperija podeljenog na dva dela c. Faza Imperija podeljenog na deset delova
5. Peti Imperij, Mesijansko Kraljevstvo

II. DANILO 7:1-28

Drugi odlomak koji govori o Vremenima Pagana nalazimo u Danilu 7:1-28. Stihovi 1-4 opisuju četiri vizije koje je Danilo video i daju nam tumačenja tih vizija.

A. Četiri vizije Danila

1. Vreme dešavanja i Lokacija: Danilo 7:1

Prve godine Belšacara, kralja vavilonskog, Danilo vide san i viđenja glave svoje na postelji svojoj. Tad zapisa san iznevši sažetak svega.

2. Prva vizija: Danilo 7:2-6

a. Veliko more: Danilo 7:2-3

Prva vizija započima sa viđenjem velikog mora u stihovima 2-3: Danilo progovori i reče: Videh noću u svome viđenju, i gle, četiri vetra nebeska uzbibaše Veliko more. I četiri goleme zveri iziđoše iz mora, jedna drugačija od druge.

Veliko more je sredozemno more, mediteran i predstavlja paganski svet.

Drugi odlomci iz Pisama gde ovo nalazimo jesu: Isaija 17:12-13; Matej 13:47-50; Otkrivenje 13:1; i 17:1, 15. U stihu 2, **veliko more** je uzbibano, komeša se i podiže snagom četiri vetra. Vetrovi nam ukazuju na Božiju suverenost i na Božije providenje, dok je broj identičan broju paganskih imperija.

Odjednom, u stihu 3, četiri **zveri** izranjaju iz mora, i sve se razlikuju jedna od druge. Sve četiri su paganske i sve četiri izrastaju iz Sredozemlja.

b. Prva Zver: Danilo 7:4

Prva zver je poput lava, a ima krila orla: ***Prva beše kao lav, a krila joj orlovska. Gledao sam je dok joj se krila ne iščupaše; i podiže se sa zemlje i uspravi se na noge kao čovek, i beše joj dano srce čovečje.***

U stihu 4, prva zver je opisana nalik lavu sa krilima orla i ta zver predstavlja Vavilonski imperij (Jeremija 4:7, 48:40, 49:19, 22; 50:17, 44; Jezekilj 17:3). Poslednji deo stiha 4 verovatno je referenca na Navuhodonosorovo iskustvo koje je zabeleženo u Danilu 4:1-37.

Onoliko koliko je moguće za čoveka da se pretvori u zver; Navuhodonosor je postao zver, a onoliko koliko je moguće da zver postane poput čoveka, Vavilonski imperij je u konačnici izgubio svoju narav zveri ostavljajući svoju žeđ za osvajanjem i okrećući se kulturi građenja.

c. Druga Zver: Danilo 7:5

Kad eno sledeće, druge zveri, nalik na medveda. I uspravi se s jedne strane, a tri joj rebra u raljama među zubima njezinim. I rekoše joj ovako: 'Ustani, požderi mnogo mesa!'

Treća zver nalikuje na medveda, a predstavlja Medo-Persijski imperij. Medved je iskrivljen, uspravljen je sa jedne strane, jer iako su Medija i Persija bile konfederacija, Persijanci su bili daleko dominantnija sila, sačinjavajući tako neuravnoteženu alijansu. Nadalje, medved ima tri rebra u raljama, već je progutao meso. Istorijski, ta tri rebra predstavljaju tri kraljevstva koja su osvojili Medo-Persijanci, nakon čega su i zadobili status imperija: Lidija, Vavilonija i Egipat. Medved je mnogo manje veličanstven od lava, nezgrapniji je i teži. Medo-Persija je osvajala čistom silom mnogobrojnosti.

d. Treća Zver: Danilo 7:6

Poslije toga pogledah, kad eno sledeće, poput leoparda, a na leđima joj četiri ptičja krila. Zver imaše i četiri glave; i bi joj dana vlast.

Treća zver izgleda **poput leoparda**, a predstavlja Helenistički Imperij. **Leopard** je još manje veličanstven nego lav i veličinom je manji od medveda, ali je brži od obojice. **Leopardovom** brzinom Aleksandar Veliki pokorio je Medo-Persijsko Carstvo i uvelike teritorijalno proširio Helenistički Imperij. Posle njegve smrti, carstvo se podelilo na četiri manja carstva. **Četiri krila** predstavljaju ta četiri manja novonastala carstva, a četiri glave predstavljaju četiri generala Aleksandrovog Imperija koji su preuzeli vlast nad četiri novonastala carstva. Ptolemej nad Egiptom, Izraelom i Petrejom Arapskom; Seleuković nad Sirijom, Vavilonom i sve do dalekog Istoka i Indije; Kasander nad Makedonijom i Grčkom; i Lizimah nad Trakijom i Vitinijom.

3. Druga vizija: Danilo 7:7-8

Druga vizija opisuje četvrtu zver. Za razliku od drugih zveri ovu se neda opisati. I dok druge zveri nalikuju na životinje, nikakva sličnost se ne dovodi u vezu sa ovom zveri: ***Nakon toga gledah u noćnim viđenjima, kad eno četvrte zveri, strašne i jezovite i iznimno snažne; i imala je velike zube od gvožđa: proždirala je i satirala, a preostalo gazila svojim nogama. Ona se pak razlikovala od svih zveri koje behu pre nje i imaše deset rogova. I dok ja promišljah o rogovima, gle, izraste među njima jedan drugi, mali rog, a tri prva roga behu iščupana pred njim. I gle, na tome rogu behu oči kao oči čovekove, i usta koja govorahu velike stvari.***

U stihu 7, ova četvrta zver je opisana kao zver koja se razlikuje od drugih; drugim rečima, naglašeno različita od svih drugih zveri. Ova zver gaji i satire sve što joj je prethodilo. Ovo izgleda najsureovije od svih prethodnih imperija. Četvrta zver ima ***deset rogova.***

Ali, dok na početku ima deset rogova, izrasta i jedanaesti rog pred kojim su iščupana tri roga. Nakon što iščupa tri roga počinje da govori velike stvari. Čupanjem tri roga, preostaje sedam izvornih rogova, a „mali rog“ je sada osmi rog, ne više jedanaesti.

Još jednom, kao i u Danilu 2, naglašena je jedinstvenost Četvrtog Imperija; rečeno nam je da će taj Imperij kroz svoje postojanje proći kroz više faza. Tumačenjem ćemo se baviti nešto kasnije, ali za sada je dovoljno reći da četvrta zver predstavlja Četvrti Paganski Imperij.

4. Treća vizija: Danilo 7:9-12

Vizija Trona Boga Oca opisana je titulom ***Drevnika vremena***, u stihovima 9-10: ***Gledao sam sve dok prestolja ne behu zbačena i Drevnik vekova ne sede. Odeća mu beše bela kao sneg, a kosa na glavi njegovoj kao čista vuna. Presto mu kao plamenovi ognjeni, a kotači mu kao rasplamsali oganj. Ognjena je reka tekla i izlazila ispred njega; hiljadu hiljada služilo je njemu i mirijada mirijadā stajala je pred njim. Sud zasede i knjige se otvoriše.***

Treća vizija, koja se dešava na Nebu, govori o Bogu Ocu koji se sprema da pokrene sud protiv Četvrtog Imperija. On je prikazan kao Sudija pred kojim se ***knjige otvoriše.***

Okružen je mirijadama anđela koji će biti odgovorni da sprovedu osude.

Četvrtom Paganskom Imperiju se sudi u stihovima 11-12: ***Zbog zvuka velikih reči što ih je govorio rog tad nastavih gledati. Gledao sam sve dok zver ne beše ubijena, a telo joj raščinjeno i predano užarenom ognju. A ostale zveri, njima se oduze vlast, ali im život beše produljen za vreme i rok.***

U stihu 11, uništava se i sudi se četvrtoj zveri i konkretnije, malom rogu. Šta se tiče preostale tri zveri, u stihu 12, dve stvari se tvrde: ***njima se oduze vlast***, i

drugo: **ali im život beše produljen za vreme i rok.** Tačno značenje ovoga raspravićemo posle unutar trećeg pasusa koji govori o Vremenu Pagana.

5. Četvrta vizija: Danilo 7:13-14

Gledah u noćnim viđenjima, i gle, s oblacima nebeskim dolazaše neko nalik Sinu Čovečjemu; i dospe do Drevnika vekova, i dovedoše ga preda nj. I njemu bi predana vlast i slava i kraljevstvo, da mu služe svi puci, narodi i jezici. Njegova vlast je večna koja proći neće, i njegovo je kraljevstvo ono koje neće propasti.

Četvrta vizija započinje uspostavom Kraljevstva Božijeg koje sledi posle uništenja Četvrtog Paganskog Imperija. U stihu 13, oslikava se Drugi Dolazak Mesije, nakon čega sledi uspostava Kraljevstva Božijeg u stihu 14.

B. Tumačenje Vizija

Opisavši četvrtu viziju, koja u suštini predstavlja identičan pogled na Četvrti paganski imperij kao i Danilo 2, sada nam to tumači u stihovima 15-27. Glavni naglasak biće na Četvrtom Carstvu.

1. Danilova reakcija i zahtev za pojašnjenjem: Danilo 7:15-16

Meni, Danilu, u telu se duh moj smete, i viđenja glave moje uznemiriše me. Pristupih k jednom od onih koji stajahu onde i zamolih ga da mi rekne istinu o svemu tome. I on mi kaza i priopći mi značenje tih stvari.

2. Zaključno tumačenje: Danilo 7:17-18

One goleme zveri, beše ih četiri, četiri su kralja koji će se dići sa zemlje. Ali će kraljevstvo primiti sveci Svevišnjega, i oni će kraljevstvo posedovati zauvek i u veke vekova.

U stihu 17 Danilu je rečeno da ove četiri zveri predstavljaju četiri kraljevstva. I pored toga, sluge Svevišnjega posedovaće kraljevstvo; šta god da bude u posedu bilo kojeg od četiri paganska kraljevstva biće u posedu samo privremeno, prema stihu 18.

I dok je prethodna zver izašla iz mora, ova sada **će se dići sa zemlje**. Podizanje iz mora naglašava paganski identitet, dok podizanje sa zemlje naglašava ljudskost; radi se o kraljevstvu ljudskom, ne o božanskom kraljevstvu.

3. Danilov zahtev u vezi sa Četvrtom zveri: Danilo 7:19-22

Poželeh tada saznati istinu o četvrtoj zveri, koja beše drugačija od svih drugih, vrlo strašna, kojoj zubi behu od gvožđa a nokti joj od bronze, koja je

proždirala i satirala, a što je preostalo, nogama svojim gazila; i o deset rogova što behu na glavi njezinoj, i o drugom rogu koji izraste a pred kojim prva tri otpadoše; o tom dakle rogu koji imaše oči i usta što govorahu velike stvari, a koji izgledom beše golemiji od ostalih rogova. Gledao sam kako ovaj rog vodi rat protiv svetaca i kako ih nadvladava, dok ne dođe Drevnik vekova i sud bi predan svecima Svevišnjega, i dok ne dođe vreme kad sveci zaposedoše kraljevstvo.

U stihu 19 ističe se raznovrsnost Četvrte zveri. Važno je primetiti kako se raznovrsnost Četvrtog imperija neprestano naglašava. Baš za ovu raznovrsnost Danilo traži pojašnjenje. Nadalje, Danilo želi da zna značenje deset rogova u stihu 20a, i na kraju o malom rogu, u stihovima 20b-22. Tražeći to Danilo daje dodatne informacije u vezi sa aktivnostima malog roga: taj rog je prouzročio pad tri od deset rogova u stihu 20b; taj rog govori velike stvari u stihu 20c; taj rog ratuje protiv svetih i nadvladava ih u stihu 21. Ali u konačnici, taj rog je lično poražen dolaskom Drevnika vekova. Jednom kada mali rog bude osuđen od Drevnika vekova, sa njim će biti završeno, a kraljevstvo će biti predano svetima u stihu 22.

4. Tumačenje Četvrte zveri: Danilo 7:23-26

Reče ovako: Četvrta zver biće četvrto kraljevstvo na zemlji. Biće ono drugačije od svih drugih kraljevstava; i proždrece svu zemlju i izgaziti je i satrti je. A deset rogova deset je kraljeva koji će ustati iz ovoga kraljevstva. A posle njih ustaće jedan drugi, i taj će biti drugačiji od onih prvih i pokoriće tri kralja. I govoriće drske reči protiv Svevišnjega i zatirati svece Svevišnjega; i pomišljaće da promeni vremena i zakone. I sveci će biti predani njemu u ruke na vreme i vremènā i polovicu vremena. Potom će zasesti sud; i oduzeće mu se vlast, da se razori i uništi do kraja.

Baš kao i u Danilu 2, i ovde se vidi Četvrto Kraljevstvo kako prolazi kroz razne faze, iako ne u potpunosti identične faze kao što ih nalazimo u drugom poglavlju. U stihu 23a, Četvrto Kraljevstvo je prikazano u Fazi Sjedinjenja i u ovoj prvoj fazi naglašava se različitost u odnosu na tri prethodna kraljevstva. Posle ovoga sledi druga faza, faza Jedne Svetske Vlade; u stihu 23b se tvrdi da će Četvrto Kraljevstvo proždreti čitavu zemlju.

Posle ovoga će uslediti faza Deset Kraljevstava o kojoj se govori u stihu 24a, a posle toga će se dogoditi Mali Rog ili Faza Antihrista u stihu 24b-26. Ovi stihovi govore o njegovom usponu posle faze Deset Kraljevstava, u stihu 24b. I dok se Četvrto Kraljevstvo razlikuje od tri kraljevstva koja mu prethode, Mali Rog se razlikuje od preostalih deset u stihu 24c. Na kraju on je taj koji će poraziti preostala tri kralja u stihu 24d.

Stih 25 ponovo naglašava njegovo govorenje velikih stvari, a ovde ga nalazimo kako govori protiv Boga i protiv svetih. On želi da promeni doba i vremena, i njemu će biti dozvoljeno da vlada za jedno vreme i vremena i polovicu vremena, šta, iz drugih odlomaka to saznajemo, znači 3 i po godine (Danilo 9:27; 12:7; Otkrivenje 11:2-3; 12:6, 14; 13:5).

Ali, na kraju, njegova vladavina biće uništena, u stihu 26.

5. Mesijansko Kraljevstvo je uspostavljeno: Danilo 7:27

A kraljevstvo i vlast i veličanstvo kraljevstava pod svim nebesima daće se narodu svetaca Svevišnjega. Kraljevstvo njegovo kraljevstvo je večno, i sve vlasti njemu će služiti i slušaće njega.

Po uništenju malog roga, Mesijansko Kraljevstvo biće uspostavljeno za **svete**. Termin **sveti** u knjizi proroka Danila odnosi se na pravedni Izrael ili na Ostatak Izraelov, ne na Crkvu.

6. Danilova reakcija na tumačenje: Danilo 7:28

Poglavlje završava sa zaključkom koji Danilo izvodi vezano za njegovu reakciju na sve ono što je upravo video:

Ovde je kraj ovoj reči. Mene, Danila, silno uznemiriše misli moje, i promeni se na meni izraz lica moga. Ali ovu reč sačuvah u svom srcu.

Danilo 7, dakle, dalje razvija u još više detalja ono što nam je prethodno dano u poglavlju 2, posebno ono što se odnosi na Četvrto Kraljevstvo. Informacije koje pronalazimo u poglavlju 7 možemo prikazati kao sledeću tabelu:

1. Vavilonsko Kraljevstvo
2. Medo – Persijsko Kraljevstvo
3. Helenističko Kraljevstvo a. Sjedinjena Faza b. Faza podele na četiri dela
4. Četvrto Kraljevstvo a. Sjedinjena Faza b. Faza Jedne Svetske Vlade c. Faza podele na deset delova d. Faza Antihrista
5. Mesijansko Kraljevstvo

III. ZAKLJUČAK I KOMBINACIJA DANILA 2 I 7

Kako bismo potpuno jasno razumeli vremena pagana moraćemo uporedo da promotrimo ova dva poglavlja pre nego se prebacimo na druge odlomke u vezi sa ovom temom. Danilo 2 i 7 opisuju Četvrto pagansko Kraljevstvo sa naglaskom na poslednjem Kraljevstvu, koje prolazi kroz nekoliko različitih faza. Izvlačenje glavnih crta iz ovih proroštava i sređivanje istih, koristeći zadani materijal, izgleda ovako:

1. Vavilonsko Kraljevstvo	1. Vavilonsko Kraljevstvo
2. Medo – Persijsko Kraljevstvo	2. Medo – Persijsko Kraljevstvo
3. Helenističko Kraljevstvo	3. Helenističko Kraljevstvo a. Sjedinjena Faza b. Faza podele na četiri dela
4. Četvrto Kraljevstvo a. Sjedinjena Faza b. Faza podele na dva dela c. Faza podele na deset delova	4. Četvrto Kraljevstvo a. Sjedinjena Faza b. Faza Jedne Svetske Vlade c. Faza podele na deset delova d. Faza Antihrista
5. Mesijansko Kraljevstvo	5. Mesijansko Kraljevstvo

U velikom delu svojih karakteristika ova dva odlomka predstavljaju jednu te istu stvar. Oba odlomka se slažu da će se dogoditi četiri paganska Imperija ili Kraljevstva, koja će hronološkim redom slediti jedan za drugim, a kulminacija će se dogoditi uništenjem Četvrtog Kraljevstva od strane Mesije, nakon čega će biti uspostavljeno Mesijansko Kraljevstvo. Oba odlomka ističu različitosti Četvrtog Kraljevstva i činjenicu da to kraljevstvo prolazi kroz više faza ili stadija. U ovim fazama se pojavljuju razlike između dva teksta.

Danilo 2 nam pokazuje tri faze Četvrtog Kraljevstva, a dve od te tri faze pomenute su i u Danilu 7. Danilo 7 pominje četiri faze Četvrtog Kraljevstva, a dve od te četiri faze pomenute su u Danilu 2.

Kombinujući oba izveštaja i izvučene naglaske dobijamo sledeće:

1. Vavilonsko Kraljevstvo
2. Medo – Persijsko Kraljevstvo
3. Helenističko Kraljevstvo a. Sjedinjena Faza b. Faza podele na četiri dela
4. Četvrto Kraljevstvo a. Sjedinjena Faza b. Faza podele na dva dela c. Faza Jedne Svetske Vlade d. Faza podele na deset delova e. Faza Antihrista
5. Mesijansko Kraljevstvo

A. Zaključak u vezi sa prva tri Imperija

Prvi Imperij jeste Vavilonski imperij, koji uključuje glavu od zlata i zver koja je nalik lavu. Različiti aspekti ovog imperija prikazani su u Danilu 1:1-5:30 i u 7:4.

Drugi imperij je Medo-Persijski Imperij, a predstavljen je rukama i grudima od srebra i sa zveri koja je nalik medvedu. Različiti aspekti ovog imperija opisani su u Danilu 2:39a; 5:31-6:28; 7:5; 8:1-7; i 10:1-11:2.

Posle ovoga sledi treći imperij, Helenistički Imperij, predstavljen utrobom i bedrima od bronze i sa zveri koja je nalik leopardu. Treći Imperij započeo je kao jedna celina pod vodstvom Aleksandra Velikog, ali se raskolilo na četiri dela posle njegove smrti. Ovaj imperij je tema popriličnog broja otkrivenja u Danilu 2:39b; 7:6; 8:7-27; i 11:3-35.

B. Četvrti Imperij: Imperijalizam

Posle svega navedenog sledi Četvrti Imperij, za koji nam se naglašava da je različit od svih ostalih. Danilo opisuje ovaj imperij u 2:40-43; 7:7-12, 19-27; 9:27; i u 11:36-45. Ovaj imperij prolazi kroz pet različitih faza, sa Rimom koji je tek prva od pet faza, jer Rim nikako ne može da predstavlja celi period Četvrtog Kraljevstva.

Šta je to što čini Četvrti Imperij, koji započima sa Rimom, različitim u odnosu na sve prethodne imperije? Ključna razlika je u vrsti vlasti koju je inicirao Rim, a radi se o imperijalnom tipu vlasti, o „Imperijalizmu“.

Kada je Vavilon osvojio to područje, oni nisu postavljali vavilonske upravitelje, već su postavljali narodne vladare. Po osvajanju Judeje Vavilon je prvo postavio

Sedekiju, a posle je Gedalija postavljen na vlast. Pod vlašću Medo-Persijanaca činila se ista stvar, a na vlasti su tada bili Zorovavel i Nehemija. Helenisti su činili to isto. Umesto slanja svojih upravitelja oni su dopuštali Jevrejskim veliko sveštenicima da vladaju tokom perioda grčke dominacije.

Ali sa Rimom započima novi sistem vlasti kojeg nazivamo „Imperijalizam“. To je ono što čini Četvrto Kraljevstvo različitim od svih prethodnih. Kada je Rim nekog osvojio, na vlast su postavljeni rimljani, na primer; Poncije Pilat, Feliks, i Festus. To je politika imperijalizma. Tako bi, umesto Rim, bolji naziv za Četvrto Kraljevstvo bio imperijalizam; Rim je bio samo prva od pet faza ovog Četvrtog Imperijalističkog Kraljevstva. Zato ćemo o ovom Četvrtom Kraljevstvu govoriti kao o Kraljevstvu Imperijalne vlasti.

Oba odlomka koja nalazimo u Danilu jasno pokazuju da Četvrto pagansko kraljevstvo počinje sa krajem Trećeg Kraljevstva i da se nastavlja sve dok ne dođe Mesija da uspostavi svoje Mesijansko Kraljevstvo. Ovo dugo i neprekinuto postojanje Kraljevstva imperijalne vlasti prolazi kroz pet uzastopnih faza, tako da je nužno da te faze proučavamo pojedinačno kako bismo videli kako se istorija uklapa u ovaj predstavljeni razvoj.

1. Sjedinjena Faza

Prva faza je faza sjedinjenog imperija i odnosi se na Rimsko Carstvo. Iako je bilo uobičajeno da se Rimom naziva Četvrti paganski imperij, to je istina samo za prvu fazu paganskog carstva vladavine imperijalizma. Postalo je uobičajeno i da se koriste termini poput ponovnog oživljavanja Rima, ali nijedan koncept to ne potvrđuje. Bićemo dosledniji ako jednostavno pratimo Kraljevstvo koje prolazi kroz pet faza, sa Rimskim Imperijem kao prvom fazom ili Sjedinjenom Fazom, a to je trajalo od 63 godine pre Hrista do Godine svete 364. Nijedan odlomak u Danilu ne daje nam nikakva međuvremena niti nam govori išta o oživljavanju starog Rimskog carstva.

2. Faza podele na dva dela

Druga faza Kraljevstva imperijalne vlasti jeste Faza podele na dva dela. Ova faza je predviđena u Danilu 2, ali ne i u Danilu 7. To je faza koja započima Godine svete 364 kada Car Valentinijan deli Rimski Imperij na istočno i zapadno carstvo. Postoji podela koja se dogodila nešto pre, godine svete 285, ali je bila kratkog veka i Carstvo je ponovno ujedinjeno pod Konstantinom, godine svete 312-313. Međutim, podela iz godine svete 364, bila je trajna. Od tog trenutka nadalje Kraljevstvo imperijalne vlasti podeljeno je na Istočno-Zapadnu ravnotežu moći.

Od tada, istorija nastavlja da se u suštini razvija upravo oko te podele moći na Istok i Zapad. Kada je započelo, godine svete 364, Zapadno rimsko Carstvo imalo je svoje središte u Rimu, a središte Istočnog rimskog Carstva bilo je u Konstantinopolu.

U izvornoj podeli ove osovine Istok-Zapad ta dva grada kontrolisali su ravnotežu moći. Od tada, centri ravnoteže moći su se pomerali i menjali, ali i dalje je ostala podela na Istok i Zapad.

Moć na istočnoj strani te osovine ostala je u Konstantinopolu sve do 1453, kada se srušila pred Turskom invazijom. Kada je Konstantinopol pao, političke vođe i vlastodršci, književnici i naučnici pobešli su na sever, u Rusiju, i tamo su se infiltrirali u krugove vlasti, na taj način uspostavljajući Rimski tip vladavine, imperijalizam. Vladari su sebe nazvali Carevima, što je ruska reč za „cezar“.

Posle nekog vremena Rusija je sebi dodelila službeni naslov Trećeg Rimskog Imperija. U konačnici, ravnoteža moći na Istoku dobila je svoje središte u Sovjetskom Savezu i uključivala je ceo komunistički blok zemalja. S kolapsom evropskog komunizma, ravnoteža moći prebačena je u Rusiju i u Zajednicu nezavisnih država, ZND. U vreme kada ja ovo pišem balans moći se i dalje pomera i kao da Islam postaje sve snažnija sila na Istoku. Međutim, ravnoteža moći se i dalje kreće i pomera i samo vreme će da odredi i da pokaže kako će se stvari postaviti u toj novoj ravnoteži moći.

Zapadna podela moći ostala je u Rimu od 364 do 476 kada je Rim pao. Otamo se pomerila u Francusku, posebno se pomerila ka moći koju je zadobio Karlo Veliki 800 godine. On je svoje područje vlasti nazvao Sveti Rimski Imperij Franačke nacije. Godine 962 Oton I Veliki od Nemačke, porazio je Franke i uspostavio Sveto Rimsko Carstvo od Nemačke nacije.

Vođe su sebe nazivali Kajzerima, što je nemački naziv za „cezara“. Od tada, a posebno od posle I svetskog rata, zapadna ravnoteža moći ima svoje središte među demokratskim nacijama Zapada.

Dakle, od 364 godine započela je Faza podele na dva dela i to traje sve do današnjih dana. Navedeni centri moći će se možda ponovo pomeriti u tom balansiranju moći, ali će to u suštini biti ravnoteža Istok-Zapad sve dok ne dođe na red treća faza.

3. Faza Jedne Svetske Vlade

Sledeće tri faze ovog Kraljevstva Imperijalizma su budućnost. U nekom trenutku postojeća ravnoteža moći Istok-Zapad će se slomiti, a to će voditi u uspostavu Jedne Svetske Vlade. Ova faza se vidi u Danilu 7, ali je nema u Danilu 2.

Danilo 7:23 jasno tvrdi da će u nekom trenutku Četvrto Kraljevstvo **proždreti čitavu zemlju**. To je nešto što Rim nikada nije napravio. Neki pokušavaju načiniti da ovaj izraz znači „tada poznati svet“, ali nije ispravno to tvrditi, niti je Rim ikada vladao svim tada poznatim svetom. Čim jedno carstvo osvaja teritorij do određene tačke, vrlo je očito da postoji još teritorija izvan toga. Tako da nije najmudrije reći da je Rim osvojio tada poznati svet; Rim se čak nije protegao daleko na istok koliko je to učinio Aleksandar Veliki. Grci su otišli sve do reke Ind u Indiji, a Aleksandar bi išao i dalje da nije bilo protivljenja njegovih generala koji nisu želeli da idu dalje. Ali, čak i to područje iza reke Ind bilo je deo tada poznatog sveta. Rim nikada nije došao toliko daleko.

Nadalje, Rim nikada nije u potpunosti osvojio Partsko Carstvo, a i to je bio deo tada poznatog sveta. Područje Škotske je takođe bilo deo tada poznatog sveta koje Rim nije osvojio. Rim je morao da izgradi Hadrijanov zid kako bi sprečio nomadska plemena severne Škotske da prelaze u taj deo Britanije koju je kontrolisao Rim. Znači, ni na koji način Rim nije osvojio sav tada poznati svet.

Nadalje, korišćenje ovog istog termina na drugim mestima u Starom zavetu jasno ukazuje na univerzalnost, na sveopšte (Postanak 8:9; 9:19; 11:1; Isaija 6:3; 14:26; 28:22; 54:5; Jeremija 15:10; Zaharija 4:10, 14). Iako se u Danilu 2:39 termin koristi za Helenističko Carstvo, tu nam termin samo govori da ja takav autoritet dan tom Carstvu, kao što je to bio slučaj i sa Vavilonom u Danilu 2:37-38, ali niti jedno od ta dva Carstva nisu iskoristila taj autoritet. U slučaju Četvrtog Kraljevstva navodi se formulacija da će **proždreti** čitavu zemlju. Tekst zahteva da Četvrto Kraljevstvo u nekom trenutku kontroliše čitav svet tako što će ga proždreti. Dakle, ako smo dosledni u doslovnom tumačenju, Četvrto Kraljevstvo Imperijalizma tek treba da uspostavi kontrolu nad čitavim svetom u nekoj vrsti forme Jedne Svetske Vlade, a to je nešto šta do sada još uvek nije postignuto.

Iz navedenih razloga, na Rim nebi trebalo da se gleda kao na sveukupnost Četvrtog Kraljevstva, već samo kao na prvu fazu Kraljevstva Imperijalne vlasti. Treća faza, a to će biti faza Jedne Svetske Vlade, dogodiće se u trenutku kada Dvo-delna podela, faza podele moći Istok-Zapad kolabira.

Kako će to kolabirati Istočno-Zapadna ravnoteža moći i kako će to odvesti u razvoj Jedne Svetske Vlade, ja verujem, nalazimo u Jezekilju 38-39. U nekom trenutku, prema Jezekilju 38:1-39:16, konfederacija Rusije i njenih muslimanskih, ali ne-arapskih saveznika izvešće invaziju na Izrael. Jezekilj opisuje ogromna razaranja i uništenje na dva načina. Pre svega, celokupne armije koje će da učestvuju u invaziji i koje će da uđu u Zemlju Izraela pretrpeće totalno uništenje. Nadalje, Jezekilj ističe da će Rusija, lider tog konfederalnog saveza, i sama da pretrpi izuzetno velika razaranja kada Gospod pusti na tu zemlju sumpor kao kišu. Sa uništenjem obe svoje armije i sa uništenom zemljom, Rusija će prestati da bude politička sila u svetskim pitanjima. Ovo će dovesti do slamanja i kolapsa Istočnog dela ravnoteže moći, i na taj način će se otvoriti put za razvoj i formiranje nekakve vrste Jedne Svetske Vlade. Ova Jedna Svetska Vlada uzdići će se na vlast neko vreme pre nego što Velika Nevolja započne, ali ne nužno i pre Uzdignuća Crkve, jer se Uzdignuće može desiti bilo kada. Znači, neko vreme pre Velike Nevolje dogodiće se Treća Faza, Faza Jedne Svetske Vlade.

4. Faza podele na deset delova

Ova faza je vidljiva i u Danilu 2 kao deset nožnih prstiju, i u Danilu 7 kao deset rogova. Jasno nam je rečeno da faza 'Podele na deset delova' proizlazi iz faze 'Jedne Svetske Vlade'. Iz nekih razloga koji nam u tekstu nisu otkriveni, Jedna Svetska Vlada će se podeliti na deset Kraljevstava koja će obuhvatiti ceo svet, a ne samo Evropu. Danas je uobičajena teorija po kojoj se deset Kraljevstava odnosi na Evropu, posebno na Evropsku Uniju, ali sam tekst ne dozvoljava ovakvo tumačenje.

U najboljem slučaju, Evropska Unija bi mogla biti jedno od deset Kraljevstava, ali ne može biti svih deset. Pažljivo čitanje odlomka iz proroka Danila nam pokazuje da će kada jednom Četvrto Kraljevstvo bude vladalo čitavim svetom, tada će se ta Jedna-Svetska-Vlada razdeliti na deset kraljevstava. Ovo zahteva da tih deset kraljevstva obuhvate ceo svet, ne samo teritorij koji poznajemo pod nazivom Evropa. Pogrešno je samo Evropsko Zajedničko Tržište povezivati i smatrati Fazom podele na deset delova. Mnogo bi doslednije tekstu bilo posmatrati Evropsku Uniju kao jedno od deset kraljevstava u toj fazi nego kao svih deset. Mnogo bliže i doslednije ovom Danilovom proroštvu zvuči predlog Rimskog Kluba koji je nedavno dao preporuku da se svet podeli na deset administrativnih okruga u svrhu da se izbegne svetski ekonomski kolaps.

Ova Faza podele na deset delova će se dogoditi neko vreme pre Velike nevolje i trajaće sve do sredine vremena Velike nevolje.

5. Faza Antihrista

Upravo tokom faze Deset kraljevstava će Antihrist početi svoj uspon na poziciju moći. U konačnici biće dovoljno jak da iskoreni trojicu od deset kraljeva, a preostala sedmorica će se podložiti njegovom autoritetu. Kada se ta sedmorica podlože autoritetu Antihrista, to će označiti početak pete i ujedno poslednje faze Četvrtog paganskog imperija ili Faze Antihrista, a to će biti faza apsolutnog imperijalizma. U tom smislu se ovo kraljevstvo razlikuje od prethodnih deset. Antihrist će vladati celim svetom u vremenu druge polovine Velike nevolje, sveukupno tri i po godine.

Sada možemo da ubacimo i ove informacije u mapu koju smo prethodno radili kroz dva poglavlja proroka Danila:

1. Vavilonsko Kraljevstvo
2. Medo – Persijsko Kraljevstvo
3. Helenističko Kraljevstvo a. Sjedinjena Faza b. Faza podele na četiri dela
4. Četvrto Kraljevstvo - Carstvo Imperijalizma a. Sjedinjena Faza - Rimski Imperij b. Faza podele na dva dela - Istočno-Zapadna ravnoteža moći c. Faza Jedne Svetske Vlade d. Faza podele na deset delova – Deset Kraljevstava e. Faza Antihrista – Apsolutni Imperijalizam
5. Mesijansko Kraljevstvo

Sa svim ovim informacijama na umu sada postaje neophodno da osmotrimo još dva odlomka koja govore o Vremenu Pagana.

IV. OTKRIVENJE 13:1b-10

Treći odlomak koji govori o Vremenu pagana nalazimo u Otkrivenju 13:1b-10.

A. Opis Zveri: Otkrivenje 13:1b-2

I videh Zver gde iz mora uzlazi sa sedam glava i deset rogova; i na rogovima joj deset kruna, a na glavama joj ime bogohulno. I Zver koju videh beše nalik leopardu, i noge joj kao u medveda, i usta joj kao ralje lavlje. I Zmaj joj dade silu svoju i prestolje svoje i vlast veliku.

More u Otkrivenju 13 jeste isto ono more iz Danila 7 i predstavlja paganski svet. Danilo 2 čini pregled sva četiri imperija. Danilo 7 čini sumiranje sva četiri imperija, a onda svoj fokus i pažnju stavlja na Četvrto Carstvo, na Carstvo Imperijalizma koje prolazi kroz različite faze. Otkrivenje 13 je u potpunosti fokusirano na Četvrto Carstvo i pritom posebno naglašava jednu fazu Četvrtog Carstva – petu fazu – Fazu Antihrista.

Zver koju Jovan vidi je ista zver koju vidi i Danilo u poglavlju 7 svoje knjige. Tamo je ta zver neopisana, ali ovde, zver dobija svoj opis. U stihu 1b zver ima **sedam glava i deset rogova**. Deset rogova nalazimo u Danilu 7 i ti rogovi predstavljaju deset carstava, što je četvrta faza Carstva Imperijalizma. I dok Faza podele na deset delova otvara put za Petu fazu, Deset Carstava će nastaviti da postoje do samog kraja. Razlika između te dve faze je sledeća: u četvrtoj fazi svet je podeljen na Deset Carstava koja imaju podjednaku vlast i kojima vladaju deset ljudi međusobno podjednakih u moći; dok u petoj fazi sa svih deset delova vlada Antihrist, a kraljevi ovih deset carstava su u podložnosti njemu.

Novi element koji uvodi Otkrivenje 13 jeste da Zver ima **sedam glava**. Značenje ovih sedam glava objasnićemo u četvrtom velikom odlomku, o kojem ćemo govoriti kasnije u ovoj studiji.

U stihu 2, Zver ima telo nalik leopardu, noge poput medveda i ralje poput lava. Ovo nam je i tumačenje i pojašnjenje stiha kojeg nalazimo u Danilu 7:12: **A ostale zveri - njima se oduze vlast, ali im život beše produljen za vreme i rok.**

Vlast ova prva tri imperija je završila, ali njihovi životi su produljeni. Životi su im produljeni tako što je svako prethodno carstvo itekako ostavilo svoj uticaj na Četvrto Carstvo. Iz odlomka u Danilu 7 jasno nam je da telo poput leoparda predstavlja Helenistički uticaj; noge kao u medveda predstavljaju Medo-Persijski uticaj; a ralje poput lavljih predstavljaju uticaj Vavilonije. Dakle, njihova vlast je završila, **ali im život beše produljen.**

B. Faza Antihrista: Otkrivenje 13:3-10

Ovaj tekst se koncentriše na petu fazu Četvrtog Carstva na Fazu Antihrista, u stihovima 3-10. Smrt i uskrsnuće Antihrista vidimo u stihu 3: ***I videh jednu od njezinih glava kao nasmrt zaklanu; i smrtna joj se rana izleči. I sva se zemlja zanela za Zveri.***

Jednu od njezinih glava kao nasmrt zaklanu; i smrtna joj se rana izleči, jeste sedma glava. Potpuno značenje ove glave i drugih glava razmatraćemo kroz četvrti veliki odlomak koji govori o Vremenima pagana.

Obožavanje Antihrista opisano je u stihu 4: ***I pokloniše se Zmaju koji daje vlast Zveri; pokloniše se i Zveri govoreći: „Ko je poput Zveri? Ko bi mogao zaratiti s njom?“***

Aktivnosti Antihrista opisane su u stihovima 5-7: ***I dana su joj usta koja govore velike stvari i hule; i dana joj je vlast da deluje četrdeset i dva meseca. I otvori usta svoja da huli na Boga, da pohuli na ime njegovo i šator njegov i one što u nebu prebivaju. I bi joj dano zaratiti sa svetima i pobediti ih. I dana joj je vlast nad svakim plemenom i jezikom i narodom.***

Ove aktivnosti su jako slične onima zabeleženima u Danilu 7: prvo, govori velike stvari u stihu 5a; drugo, caruje apsolutnom kontrolom u periodu od tri i po godine u stihu 5b; treće, huli protiv Neba u stihu 6; i četvrto, ratuje protiv svetih u stihu 7a i protiv naroda u stihu 7b.

Obožavanje Antihrista je ponovno opisano u stihu 8: ***I pokloniće joj se svi koji žive na zemlji, kojih imena nisu zapisana u Knjizi života Jaganjca zaklana od postanka sveta.***

Odlomak završava sa upozorenjem onima koji to čine, stihovi 9-10: ***Ako neko ima uho, neka čuje. Vodi li neko sužanjstvu, u sužanjstvo će ići; ubije li neko mačem, treba ga mačem ubiti. Ovde je postojanost i vera svetih.***

C. Zaključak

Ono što vidimo u Otkrivenju 13 jeste Četvrto Pagansko carstvo imperijalizma i to u svojoj poslednjoj, petoj fazi, u Fazi Antihrista. Vidimo i njegove aktivnosti tokom druge polovine Velike nevolje.

Deset rogova predstavljaju deset carstava četvrte faze, koja prethodi petoj fazi, fazi Antihrista. Ali, poglavlje 13 nam nadodaje činjenicu da zver ima sedam glava, a to je nešto što nije pomenuto ni u jednom prethodnom odlomku u kojima se govori o Vremenima pagana.

V. OTKRIVENJE 17:7-14

Četvrti i poslednji odlomak koji se bavi sa Vremenima pagana fokusiraće se na sedam glava, a nalazimo ga u Otkrivenju 17:7-14.

A. Opis Zveri: Otkrivenje 17:7

Iz stiha 7 je jasno da je zver ovde ista ona četvrta zver koju nalazimo u Danilu 7: ***I reče mi anđeo: Zašto si se začudio? Ja ću ti reći tajnu žene i Zveri koja je nosi, Zveri sa sedam glava i deset rogova.***

Ova zver ima ***sedam glava i deset rogova***. Šta predstavljaju ***deset rogova*** već je objašnjeno: četvrtu fazu Četvrtog Carstva, Deset Carstava. Ono što ćemo sada objasniti je šta predstavlja ***sedam glava***.

B. Smrt i Uskrsnuće Zveri: Otkrivenje 17:8

U stihu 8, kao i u Otkrivenju 13, smrt i uskrsnuće Antihrista vidi se zajedno sa obožavanjem Antihrista koje je posledica te smrti i uskrsnuća: ***Zver koju vide - beše i nije; i uzaći će iz bezdana i ići u propast. I začudiće se oni koji žive na zemlji - oni kojima imena nisu zapisana u Knjigu života od postanka sveta - kad vide Zver što beše i nije, a ipak jest.***

C. Objašnjenje o Sedam Glava: Otkrivenje 17:9-10

Ovde treba uma što ima mudrosti! Sedam glava sedam je gora na kojima žena sedi, a one su sedam kraljeva; petorica padoše, jedan jest, a drugi još ne dođe. A kada dođe, treba tek zakratko ostati.

Stih 9 nam kaže ***sedam glava sedam je gora***. Na žalost, isuviše biblijskih učitelja se zaustavi ovde, uglavnom ignorišući deo stiha koji sledi, i posledično tome zaključče da sedam gora predstavlja Rim, jer Rim se smestio na sedam gora.

Međutim, za brojne gradove na Bliskom istoku može se s punim pravom reći da leže na sedam gora. Tako da ovaj deo stiha nije dovoljan da bismo označili Rim kao mesto o kojem odlomak govori. Označavanje Rima postaje još neuverljivije kada se stih sagleda u svom potpunom kontekstu. Činjenica da na sedam glava treba da se gleda kao na sedam gora pokazuje nam da bismo ove gore trebali shvatiti simbolično. Kada god se reč „gora“ koristi simbolično, reč uvek predstavlja kralja, kraljevstvo ili tron. To je i ovde slučaj.

Zapravo, već sledeći stih, stih 10, zapravo nam daje tumačenje značenja sedam gora. Stih 9 nije završetak rečenice, jer se rečenica nastavlja u stihu 10. Nakon šta je rečeno u stihu 9 da su sedam glava sedam gora, jasno nam se kaže u stihu 10 da tih sedam gora ne predstavlja stvarne gore, već nešto drugo: ***a one su sedam kraljeva***. Značenje reči ***gora*** ovde u potpunosti je dosledno sa simboličnom upotrebom te reči na drugim mestima u Pismu.

U stihu 9 **sedam glava sedam je gora**, a u stihu 10 nalazimo zamenicu koja nas jasno upućuje da ovih sedam gora treba posmatrati kao sedam kraljeva. Nije Rim to na što se te gore odnose, već se tih sedam gora odnosi na **sedam kraljeva**.

Stih 10 nadalje tvrdi da od tih sedam **glava-gora-kraljeva**, pet ih je palo već u Jovanovom vremenu, jedna je prisutna u njegovom vremenu (u njegovoj sadašnjosti), a još jedna treba tek da dođe. Ako se to odnosi na grad Rim onda pet gora nebi trebalo više da postoje, samo bi jedna trebala da bude tu sada, a jedna bi trebala da izraste u budućnosti. Kontekstualno govoreći, takvo tumačenje nema smisla.

Dakle, iako i deset rogova i sedam glava predstavljaju kraljeve, ipak među njima postoji razlika. Deset rogova su kraljevi koji su savremenici, svi dolaze na vlast i vladaju u isto vreme. A sedam glava dolaze hronološkim redosledom, jedan za drugim, nijedan nije savremenik ni sa jednim od sedmorice međusobno. U vremenu pisanja knjige Otkrivenja petorica su već otišli u prošlost, već su se dogodili. Šesta **glava-gora-kralj** u tom vremenu je imao kontrolu, a jedan je tek trebao da dođe.

Imajući ove informacije, iz proučavanja istorije možemo zaključiti šta i koga predstavljaju ovih sedam glava. Kao što je već rečeno, Četvrto Carstvo jeste Carstvo Imperijalizma. Ono je bilo sadašnjost u Jovanovom vremenu i zato Imperijalizam predstavlja šestu glavu. To je takođe bilo vreme prve faze Carstva Imperijalizma, Faza Sjedinjenja ili Faza Rimskog Imperija.

Ako pogledamo u istoriju Rima poznato nam je da je Rim prošao kroz pet različitih vrsta vlasti i upravljanja pre nego se razvio i stigao u prvu fazu Carstva Imperijalizma. Navešćemo ih kako slede:

Kraljevi dinastije Tarkvinije	754-510 pre Hrista	Prva Glava
Konzuli	510-494 pre Hrista	Druga Glava
Plebejci ili Diktatori	494-390 pre Hrista	Treća Glava
Republikanci ili Decemviri (Oligarhija Desetorice)	390-59 pre Hrista	Četvrta Glava
Trijumvirat	59-27 pre Hrista	Peta Glava

Ovo predstavlja pet glava koje su već pale i deo su istorije u vremenu kada Jovan piše svoju knjigu. Ovi oblici vlasti su prethodili i iz njih se razvilo Četvrto Carstvo Imperijalizma. Šesta glava bila je u vremenu Jovana već sadašnjost, a ta sadašnjost započela je 27. godine pre Hrista i nastaviće se sve do sredine vremena Velike nevolje. Tako da je šesta glava zapravo prve četiri faze Četvrtog Paganskog Carstva Imperijalizma.

Još jedna glava treba tek da dođe, sedma glava, a to je Faza Antihrista, ili faza Apsolutnog Imperijalizma. Jednom kada dođe do uspostavljanja ove sedme glave, ona **treba tek zakratko ostati**, precizno, tri i po godine.

Dakle, sedam glava predstavljaju hronološki razvoj od Kraljeva dinastije Tarkvinije pa sve do Apsolutnog Imperijalizma. Pet glava su pale, šesta glava Imperijalizma je sadašnjost, a još jedna tek treba da dođe, Antihrist.

Alternativno gledište je da pet glava predstavlja pet prethodnih Carstava: Egipat, Asirija, Vavilon, Medo-Perzija, i Grčka. Rim je šesta, dok je Antihrist određen da bude sedma.

D. Pozicija Antihrista: Otkrivenje 17:11

Nakon šta napravi referencu na njegovu smrt i uskrsnuće Jovan opisuje poziciju Antihrista u stihu 11: ***I Zver što beše i nije, ona je i osmi i od sedmorice je, i u propast ide.***

Pozicija Zveri (Antihrista) je; ***ona je i osmi***, ali ona je ***i od sedmorice***. Zver je od sedmorice tako što je od sedam glava, a Antihrist je sedma glava. Glave su hronološki poredane jedna za drugom, tako da se Antihrist pojavljuje poslednji na samom kraju istorije sedam glava.

Ali, on je također ***i osmi***. Način na koji je on ***i osmi*** vidljiv je u njegovoj povezanosti sa deset rogova.

Deset rogova predstavljaju deset kraljevstava koja su proizašla od Jedinствene Svetske Vlade, od četvrte faze Četvrtog Paganskog Carstva Imperijalizma. Tih deset kraljeva su savremenici i vladaju zajedno u istom vremenu. Ali, kao što smo videli u Danilu 7, kada Antihrist započne da preuzima kontrolu on će da svrgne i da iskoreni tri od tih deset rogova. On će da ubije tri od deset kraljeva i tako će preostati sedam kraljeva u preostalom periodu Velike nevolje. Antihrist će kao suvremenik te sedmorice tako postati ***osmi***. On je ***osmi*** kralj savremenik, koji će vladati nad preostalom sedmoricom koji će se podložiti njegovom autoritetu. Pa ipak, ***i od sedmorice je***, jer on je sedma glava u hronološkom sledu izmene vlasti. Termin „sedam“ odnosi se na ***glave***, dok se termin „osam“ odnosi na ***rogove***.

Reč ***zver*** u knjizi Otkrivenja je stoga referenca na Carstvo Imperijalizma u svojoj petoj i poslednjoj fazi, u Fazi Antihrista. Dakle, ispravno je gledati na Zver i kao na Četvrto Pagansko Carstvo u svojoj poslednjoj fazi, ali i lično kao na osobu samog Antihrista. U knjizi Otkrivenja ta reč će se koristiti u oba značenja; ponekad će biti upotrebljena da opiše Četvrto Pagansko Carstvo kao celinu, u svojoj petoj i konačnoj fazi, dok će u drugim slučajevima biti upotrebljena da opiše samog Antihrista.

E. Objašnjenje o Deset Rogova: Otkrivenje 17:12-13

I deset rogova koje si video deset je kraljeva; oni još ne primiše kraljevstva, ali će, za jedan čas, primiti sa Zveri vlast kao kraljevi. Oni su jedne misli, i svoju će silu i vlast predati Zveri.

U stihu 12 za deset rogova se tvrdi da će to biti deset kraljeva koji će postojati u budućnosti, posle i nakon Jovanovog vremena. U stihu 13, oni predaju svoj autoritet Antihristu.

F. Uništenje Četvrtog Carstva: Otkrivenje 17:14

Oni će zaratiti s Jaganjcem i Jaganjac će ih pobediti - on i oni koji su s njim: pozvani i izabrani i verni - jer je Gospodar gospodarā i Kralj kraljeva.

Na kraju, Četvrto Carstvo biće uništeno od samog Mesije.

VI. ZAKLJUČAK OVA ČETIRI ODLOMKA

Da bismo sumirali ova četiri odlomka iz Pisama koja govore o Vremenima Pagana tri stvari treba primetiti.

Prvo, celokupni period trajanja Vremena pagana treba da bude sastavljen od četiri paganska carstva: Vavilonija, Medo-Perzija, Grčka, i Imperijalizam.

Drugo, Četvrto Pagansko Carstvo Imperijalizma razvilo se iz pet Rimskih oblika vlasti koji su mu prethodili: Kraljevi dinastije Tarkvinije – Prva Glava; Konzuli – Druga Glava; Plebejci – Treća Glava; Republikanci – Četvrta Glava; i Trijumvirat – Peta Glava.

Treće, Četvrto Pagansko Carstvo Imperijalizma treba da prođe kroz pet faza: prva četiri su, Faza Sjedinjenja - Rim; Faza Podele na Dva Dela – Istočno Zapadna ravnoteža moći; Faza Jedinstvene Svetske Vlade; i Faza Deset Kraljevstava. Sve ove prve četiri faze jesu Šesta Glava. Posle ovoga sledi peta faza, Faza Antihrista – Faza Apsolutnog Imperijalizma, koja je ujedno i Sedma Glava.

Razumevanje kursa i toka Vremena Pagana od neprocenjive je vrednosti za razumevanje kursa i toka same Eshatologije.

Ako sve odlomke prikažemo u formi sadržaja svega navedenog, to bi trebalo da izgleda kako sledi:

1. Prvo Pagansko Carstvo, Vavilonsko Kraljevstvo
2. Drugo Pagansko Carstvo, Medo – Persijsko Kraljevstvo
3. Treće Pagansko Carstvo, Helenističko Kraljevstvo a. Sjedinjena Faza b. Faza podele na četiri dela
4. Četvrto Pagansko Kraljevstvo - Carstvo Imperijalizma a. Razvoj koji prethodi, Preludij Četvrog Paganskog Carstva (1) Prva Glava, Kraljevi Dinastije Tarkvinije (2) Druga Glava, Konzuli (3) Treća Glava, Plebejci (4) Četvrta Glava, Republikanci (5) Peta Glava, Trijumvirat b. Šesta Glava (1) Sjedinjena Faza - Rimski Imperij (2) Faza podele na dva dela - Istočno-Zapadna ravnoteža moći (3) Faza Jedne Svetske Vlade (4) Faza Deset Kraljevstava, Deset Rogova (Deset Kraljeva) (5) Sedma Glava, Faza Antihrista (Mali Rog postaje Osmi Rog)
5. Mesijansko Kraljevstvo

Napomena prevodioca: Za prevod ovog MBS-a prevodio sam Biblijske tekstove iz Engleske verzije NASV - prevoda koja je korištena u ovoj studiji. Pri tome mi je od velike pomoći bila Varaždinska Biblija – izdanje Hrvatskog Biblijskog Nakladnika, 2012.

Koristio sam i Savremeni Srpski Prevod u izdanju Hrišćanskog evangelizacionog centra iz Bačkog Petrovca, kao i prevod Daničić – Karadžić kako bi što vernije tekst prilagodio duhu Srpskog jezika.

Prevod: Branko Gotovac 2024.